

حمیدرضا شکوهی: چرا کشف میدان گازی ارم مهم است؟

[چرا کشف میدان گازی ارم مهم است؟](#)

ایران وقتی می‌تواند در میان بازیگران بزرگ گاز جهان حرفی برای گفتن داشته باشد که با توجه به روند بالای مصرف گاز در داخل کشور، در حوزه صادرات هم بتواند حضوری پررنگ‌تر در بازارهای جهانی داشته باشد.

کشف یک میدان جدید گازی در ایران را از این جهت می‌توان مهم ارزیابی کرد که نشانه تحرک و پویایی، حتی در دوره تحریم است که تولید و صادرات نفت و گاز را با موانعی مواجه کرده است. در واقع، کشف میدان ارم در جنوب استان فارس نشان می‌دهد که وضعیت فعلی، نتوانسته رکود و سکونی در حوزه اکتشاف شرکت ملی نفت ایجاد کند و این را باید به فال نیک گرفت و از هر منظری که بنگریم کشف یک میدان جدید گازی را باید رویدادی مهم قلمداد کنیم. اما چرا؟

از منظر سیاست‌های کلی نظام در بخش انرژی که توسط رهبر معظم انقلاب ابلاغ شده، «اتخاذ تدبیر و راهکارهای مناسب برای گسترش اکتشاف نفت و گاز» و «افزایش ظرفیت تولید گاز» از جمله سیاست‌های کلی ابلاغ شده است و از این منظر کشف میدان گازی ارم، هم از جهت کشف میدان و هم از جهت هدف افزایش ظرفیت تولید گاز، منطبق بر همین سیاست‌ها و زمینه‌ساز اهداف و برنامه‌های بعدی است.

نکته بعدی این است که سبد انرژی دنیا به سمت گاز سنگین‌تر شده و در سال‌های آینده که پیش‌بینی می‌شود سرعت رشد تقاضای نفت در بازارهای جهانی کمتر شود، رشد تقاضا برای گاز افزایش می‌یابد. ایران به عنوان کشوری که دومین و بر پایه برخی آمارها نخستین ذخایر گازی جهان را در اختیار دارد و جزو بزرگ‌ترین تولیدکنندگان جهان محسوب می‌شود، به دلایلی از جمله روند روزافزون مصرف گاز در داخل که حاصل عدم رعایت برخی استانداردهاست، حضوری در بین ۱۰ کشور اول صادرکننده گاز در جهان ندارد و حالا که موازنه تولید و مصرف گاز در داخل کشور، به شکل نهایی خود نزدیک شده، می‌توان از منابع جدید برای افزایش توان تولیدی و به تبع آن صادراتی ایران استفاده

کرد. میدان گازی ارم که اسمش هم با مسما انتخاب شده، یکی از همین میدان‌هاست که حرکت ایران به سمت بهشت درآمدهای ارزی حاصل از صادرات را می‌تواند تسریع و تسهیل کند.

آمارها نشان می‌دهد گاز نقش مهمی در تامین انرژی مورد نیاز دنیا در سال‌های آتی خواهد داشت و این برگ برنده‌ای برای کشورهای دارای منابع گازی بیشتر از جمله ایران است. تا سال ۲۰۴۰ میلادی، سهم گاز، هم‌راستا با انرژی‌های تجدیدپذیر، در تامین انرژی مورد نیاز جهان افزایش خواهد داشت و با توجه به توسعه صنعت پتروشیمی در جهان، به عنوان خوراک صنایع پتروشیمی هم مورد توجه بیشتری قرار گرفته است. ایران وقتی می‌تواند جزو بازیگران بزرگ گاز جهان حرفی برای گفتن داشته باشد که با توجه به روند بالای مصرف گاز در داخل کشور، در حوزه صادرات هم بتواند حضور پررنگ‌تری در بازارهای جهانی داشته باشد. افزایش میزان تولید داخلی از میدان‌های موجود، یک جنبه از موضوع است و جنبه دیگر، کشف میدان‌های جدید گازی است که می‌تواند پشتوانه مناسبی برای افزایش تولید گاز باشد.

اکتشاف میدان ارم زوایای امیدوارکننده دیگری هم دارد. وقتی این اکتشاف به مرحله توسعه و عملیات برسد، به معنای ایجاد اشتغال و تحرک اقتصادی در منطقه است. به‌ویژه با توجه به اینکه در پارس جنوبی، اغلب پروژه‌ها تکمیل‌شده و باید پروژه‌های جدیدی تعریف کرد تا از ظرفیت‌های پیمانکاران و همچنین نیروهای کار، از مهندسان گرفته تا حتی نیروهای خدماتی استفاده کرد. ایران، پروژه‌های اکتشاف‌شده اما توسعه‌نیافته متعددی دارد که اگر این پروژه‌ها توسعه یابند، در رفع محرومیت و ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی، حتی در مرحله توسعه هم تاثیرگذار خواهند بود. به‌ویژه در مورد میدان‌هایی که امکان توسعه آن با فناوری‌های موجود در داخل و همچنین منابع مالی داخل کشور وجود دارد.

تخمین زده شده این میدان پس از توسعه، حدود ۴۰ میلیارد دلار درآمد ایجاد می‌کند، اما به جز درآمد حاصل از تولید گاز از این میدان، پیش‌بینی شده که گازهای استحصال‌شده از این میدان به منظور جبران افت تولید و تامین خوراک پایدار، به پالایشگاه گازی پارسیان ارسال شود. در واقع کشف یک میدان جدید گازی، فقط به معنای افزایش تولید نیست. هرچند افزایش تولید گاز کشور، مهم‌ترین حاصل کشف یک میدان جدید گازی و رساندن آن به مرحله تولید است، اما از ایجاد رونق اقتصادی و اشتغال گرفته تا تامین خوراک برای سایر تاسیسات و صنایع مرتبط، زنجیره کاملی از فواید کشف و توسعه یک میدان گازی

همچون ارم است که اگر به تمامی جوانب آن توجه شود، ارم، همچون بهشتی، این بار نه در قالب باغی زیبا در داخل شیراز که در ۲۰۰ کیلومتری جنوب شیراز، می‌تواند آبادانی بیشتر را برای آن منطقه نوید دهد و فراتر از آن، در هموارتر ساختن مسیر توسعه کشور هم تاثیرگذار باشد.

حمیدرضا شکوهی